

AKAP-KR

När avtalet börjar gälla och omfattning

- Gäller fr o m 1 januari 2023
- Läkarförbundet har ej godkänt överenskommelsen
- Avtalsområdet PA-KFS 09 Trafik omfattas inte av överenskommelsen

Arbetstagare som omfattas av AKAP-KR

- Arbetstagare födda 1958 och senare som 31 december 2022 omfattades av AKAP-KL, KAP-KL eller PA-KFS 09 omfattas av AKAP-KR
- Arbetstagare som påbörjar en anställning inom avtalsområdet från och med den 1 januari 2023 och som inte har uppnått LAS-åldern (69 år)

Arbetstagare som omfattas av KAP-KL

- Följande arbetstagare som är anställda 31 december 2022 samt 1 januari 2023 kvarstår i KAP-KL
 - arbetstagare född 1957 eller tidigare
 - arbetstagare som före 2023 fått rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga i anställningen eller som på grund av arbetsskada i anställningen fått nedsatt arbetsförmåga med minst hälften och har rätt till livränta enligt SFB med minst motsvarande andel
 - arbetstagare som tar ut partiell förmånsbestämd ålderspension
 - arbetstagare som beviljats särskild avtalspension senast 31 december 2022

Arbetstagare som omfattas av KAP-KL

- Följande arbetstagare som är anställda 31 december 2022 samt 1 januari 2023 kvarstår i KAP-KL
 - arbetstagare födda 1958-1985 som 31 december 2022 har pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension
 - arbetstagare födda 1958-1985 som haft ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension i en anställning mellan 1 oktober och 31 december 2022, och som tillträder en ny anställning inom avtalsområdet senast 31 mars 2023
 - arbetstagare som har en alternativ pensionslösning i KAP-KL

När avtalet börjar gälla och omfattning

- Undantagen arbetstagare som slutar sin anställning efter 31 december 2022 och som börjar en ny inom avtalsområdet efter mer än 90 dagars uppehåll omfattas av AKAP-KR
- Undantagen arbetstagare som blir uppsagd på grund av arbetsbrist och sedan blir anställd hos samma arbetsgivare inom tiden för företrädesrätt för återanställning omfattas dock av KAP-KL

Arbetstagare som kvarstår i PA-KFS 09

- Följande arbetstagare som är anställda 31 december 2022 samt 1 januari 2023 kvarstår i PA-KFS 09
 - arbetstagare född 1957 eller tidigare
 - arbetstagare som är frånvarande p g a sjukdom, arbetsskada eller föräldraledighet

Särskilt om gruppen med pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension

- Definition av ”pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension”
 - arbetstagare som 31 december 2022 har ett pensionsunderlag över 7,5 inkomstbasbelopp eller
 - arbetstagare som i någon anställning mellan 1 oktober och 31 december 2022 haft ett pensionsunderlag över 7,5 inkomstbasbelopp och som börjar en ny anställning senast 31 mars 2023
- Berörda arbetstagare kan i samband med ikraftträdandet välja att istället omfattas av AKAP-KR, arbetstagare som gör sådant val senast 31 maj 2023 omfattas av övergångsbestämmelser om tilläggsavgift
- Arbetstagare och arbetsgivare kan även efter 31 maj 2023 komma överens om att AKAP-KR ska gälla, men då omfattas inte arbetstagaren av övergångsbestämmelser

Särskilt om gruppen med pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension

- Arbetstagare som omfattas av KAP-KL 31 december 2022 och som går över till AKAP-KR 1 januari 2023 har rätt till en intjänad pensionsrätt 2022-12-31 som
 - beräknas enligt KAP-KLs bestämmelser om livränta
 - räknas upp med inkomstbasbeloppets förändring till 65 års ålder
 - betalas ut enligt KAP-KLs bestämmelser om livränta

Pensionsavgifter

- Fortsatt halvårsberäkning och kvartalsförmedling

Pensionsavgift på pensionsgrundande lön upp till 3,75 inkomstbasbelopp	Pensionsavgift på pensionsgrundande lön över 3,75 upp till 15 inkomstbasbelopp	Pensionsavgift på hela pensionsgrundande lönen fr o m LAS-åldern
6%	31,5%	6%

- Ingen förändring av bestämmelserna om beräkning av proportionerligt gränsvärde, ränta, gränsvärden för låga pensionsavgifter eller lägsta belopp för kontant utbetalning

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

- Gäller för arbetstagare född 1958-1985
 - som är anställd 31 december 2022 samt 1 januari 2023 och som har ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension^{*)} 31 december 2022, och som valt att omfattas av AKAP-KR
- eller
 - som haft ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension^{*)} i en anställning någon gång mellan 1 oktober och 31 december 2022 och som börjar en ny anställning senast 31 mars 2023, och som valt att omfattas av AKAP-KR
- Gäller även för arbetstagare som inte har ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension^{*)} 31 december 2022 men som har en pensionsgrundande lön över 7,5 inkomstbasbelopp något av åren 2022 till 2026

^{*)} enligt definitionen på sidan 8

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

- Gäller även för arbetstagare född 1958 eller senare som omfattas av PA-KFS 09 31 december 2022 med rätt till övergångspremier enligt PA-KFS 09 och som omfattas av AKAP-KR från och med 1 januari 2023

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

- Arbetstagare som slutar sin anställning efter 31 december 2022 och som återkommer till en anställning efter mer än 90 dagars uppehåll har inte rätt till tilläggsavgift
- Arbetstagare som blir uppsagd på grund av arbetsbrist och sedan blir anställd hos samma arbetsgivare inom tiden för företrädesrätt för återanställning har dock rätt till tilläggsavgift

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

- Bestämmelserna om beräkning av proportionerligt gränsvärde, ränta, gränsvärden för låga pensionsavgifter eller lägsta belopp för kontant utbetalning gäller inte tilläggsavgifter
- Tilläggsavgift betalas årligen senast den 31 mars påföljande år till och med 65 års ålder

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

Gäller vid övergång från KAP-KL till AKAP-KR samt för arbetstagare som får en pensionsgrundande lön över 7,5 ibb något år under perioden under 2022-2026

Födelseår	Tilläggsavgift i % över 7,5 ibb	Födelseår	Tilläggsavgift i % över 7,5 ibb
1958-1960	8,5	1969	4
1961	8	1970	3,5
1962	7,5	1971	3
1963	7	1972	2,5
1964	6,5	1973	2
1965	6	1974-1975	1,5
1966	5,5	1976	1,0
1967	5	1977-1985	0,5
1968	4,5		

Övergångsbestämmelser – tilläggsavgift

Gäller vid övergång från PA-KFS 09 till AKAP-KR

Födelseår	Tilläggs-avgift i % t o m 7,5 ibb	Tilläggs-avgift i % över 7,5 ibb
1958	1,2	9,5
1959	1,1	9
1960	1,0	8,5
1961	0,9	8
1962	0,8	7,5
1963	0,7	7
1964	0,6	6,5
1965	0,5	6
1966	0,4	5,5

Födelseår	Tilläggs-avgift i % t o m 7,5 ibb	Tilläggs-avgift i % över 7,5 ibb
1967	0,3	5
1968	0,2	4,5
1969	0,1	4
1970	-	3,5
1971	-	3
1972	-	2,5
1973	-	2
1974-1975	-	1,5
1976	-	1

Födelseår	Tilläggs-avgift i % t o m 7,5 ibb	Tilläggs-avgift i % över 7,5 ibb
1977-1985	-	0,5

Uttag av avgiftsbestämd ålderspension

- Pension betalas ut livsvarigt tidigast från 60 års ålder
- Temporär utbetalning på minst 10 år är möjligt

Övrigt – Centrala protokollsanteckningar punkterna 12-19

- Möjlighet till förstärkt pensions- och försäkringsinformation i partsgemensam regi ska utredas, ska vara klart senast 1 januari 2024
- Partsgemensam utredning om ej fullt arbetsföra kan omfattas av AKAP-KR, ska vara klart senast 31 december 2022
- Familjeskyddet ska fr o m 1 januari 2023 ersättas med förstärkt TGL-KR, överenskommelse ska träffas senast 1 oktober 2022, i annat fall förlängs familjeskyddet till och med 31 december 2023 eller annan tidpunkt som parterna kommer överens om

Övrigt – Centrala protokollsanteckningar punkterna 12-19

- Inför 2026 ska parterna ha kommit överens om lägsta ålder för uttag av avgiftsbestämd ålderspension med en föresats om att denna ska vara lägsta ålder för uttag av allmän pension minus två år
- Arbetsgivaren ska informera berörda arbetstagare om förutsättningarna för att byta från KAP-KL till AKAP-KR samt beskriva förändringarna
- Särskild avtalspension för räddningstjänsten ska förhandlas i särskilt ordning med föresats att göra anpassningar till ett förlängt och förändrat arbetsliv, värdet av de höjda pensionsavgifterna ska beaktas. En överenskommelse ska träffas senast 1 juli 2022

Övrigt – Centrala protokollsanteckningar punkterna 12-19

- SKR ska verka för att de centrala fackliga organisationerna ges inflytande genom styrelserepresentation, vilket ska ske i samband med förändringarna i KPAs bolagsstruktur våren 2023. Parterna ska vidare utreda förutsättningar och former för en partsgemensam valcentral, utredningen ska vara klar 1 januari 2023
- Parterna är överens om att fortsätta förhandlingarna om Sobonas bransch Trafik i syfte att även Trafik ska omfattas av AKAP-KR, överenskommelse ska träffas senast 1 juli 2022

Alternativ avtalstillämpning

- AKAP-KR

- arbetsgivare och arbetstagare med fast månadslön över 83,5 procent av inkomstbasbeloppet får i samband med nyanställning träffa överenskommelse om att arbetstagaren ska kvarstå i annan pensionslösning
- sådan överenskommelse ska anmälas till Pensionsnämnden

- KAP-KL

- från och med 1 januari 2023 upphör möjligheten att helt eller delvis träffa avtal om annan pensionslösning enligt KAP-KL

Kort om AKAP-KRs ekonomiska påverkan

- Kostnaden för avgiftsbestämd ålderspension ökar på grund av höjda pensionsavgifter
- För arbetstagare med pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension som väljer att gå över från KAP-KL till AKAP-KR, ökar kostnaden på grund av höjda pensionsavgifter inklusive tilläggsavgifter, samtidigt som kostnaden för förmånsbestämd ålderspension upphör
- De högre pensionsavgifterna påverkar likviditeten, och det blir en extra stor påfrestning för 2023
- För arbetstagare som kvarstår i KAP-KL påverkas varken kostnad eller likviditet